

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Irene Tronrud,

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for rapporteringsåret 2020, Prestmoen mellomagringsplass og laguneanlegg for slam, Ringerike kommune

Ringerike kommune har alvorlige avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2020, og Statsforvalteren ber om en redegjørelse med frist 1. juli 2021.

Avvikene blir fulgt opp med tilsyn og vi tar egenkontrollrapporteringen til etterretning.

Rapporteringsskjema for 2021 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2022.

Vi viser til egenkontrollrapporten fra Ringerike kommune for Prestmoen mellomagringsplass og laguneanlegg for slam for rapporteringsåret 2020. Vi viser også årsrapportene vedlagt rapporteringen i Altinn, for både Prestmoen slamlager og renseanleggene i Ringerike kommune. I e-post av 11. mai 2021 har kommunen kommet med avklaringer til Statsforvalteren, knyttet til mellomlagring av skjellsand ved anlegget.

Ringerike kommune fikk 29. september 2002 utslippstillatelse for *utslipp av forurenset sigevann til grunnen fra mellomagringsplass for ferdigbehandlet avløpslam og laguneanlegg for slamholdig sand på Prestmoen*; (tillatelsen).

Det er første gang at Ringerike kommune sender inn egenkontrollrapport og årsrapport til Statsforvalteren for anlegget på Prestmoen.

Mengder mottatt og mellomlagret

Ringerike kommune har tillatelse til å ta imot følgende:

Fraksjon	Grense	Håndtering
Avløpslam (avvannet, stabilisert og hygenisert) fra Monserud renseanlegg	3 000 tonn TS/år	Mellomlagring

Slamholdig grus og sand fra kloakkpumpestasjoner, ledningsnett og renseanlegg	1 000 m ³ / år	Avvanning i laguneanlegg

Avløpsslam

Ringerike kommune rapporterer å ha mottatt 1 742 tonn TS med avløpsslam fra Monserud renseanlegg, dette er innenfor rammekravet i tillatelsen.

Det har blitt tatt prøver av tungmetaller i avløpsslammet fra Monserud, og i årsrapporteringen for Monserud renseanlegg oppgis det at slammet tilfredsstillende kvalitetsklasse II jf. Gjødelsvareforskriften § 10 Kvalitetskrav.

Skjellsand

Videre oppgir kommunen å ha mottatt 1 720 tonn skjellsand i 2020 til anlegget, og at sanda lagres adskilt fra andre masser. Skjellsanda stammer fra sanering av KUR-anlegg (Kloakk Uten Rør) i Åsa, utenfor Hønefoss, og det er Grønn Vekst som har ansvar for behandlingsprosessen av skjellsanda.

Slik Statsforvalteren forstår skal massen/ sanda ettermodnes/ luftes i 18 måneder.

Behandlingsprosessen startet i juli 2020 og planlegges avsluttet 31. desember 2021. I årsrapporten for Prestmoen rapporterer kommunen at behandlingen/ lagringen av skjellsand på anlegget vil avsluttes, dersom blant annet termotolerante koliforme bakterier (TKB) og tungmetallinnholdet ikke tilfredsstillende kravene i Gjødelsvareforskriften.

Kommunen skriver i e-post av 11. mai 2021 at de i samarbeid med Grønn Vekst har definert skjellsanda som *avløpsslam*. Mottak av slam, som ikke er hygenisert, slik som vi forstår skjellsanda ikke er, omfattes ikke av tillatelsen, og er et avvik fra denne. Kommunen har kun tillatelse til å ta imot avvannet, stabilisert og hygenisert avløpsslam fra Monserud renseanlegg til anlegget på Prestmoen. Ringerike kommune har videre ikke tillatelse fra Statsforvalteren til behandling av skjellsanda, og denne behandlingen er brudd på punkt 2.1 i tillatelsen.

Park og hageavfall,

Kommunen rapporterer også å ha mottatt 50 tonn TS med park- og hageavfall til Prestmoen. Mottak av park- og hageavfall omfattes ikke av tillatelsen, og er et avvik fra punkt 2.1 i tillatelsen; sitat utdrag; «*Det er ikke tillatt å ta imot andre stoff-fraksjoner til anlegget eller annen håndtering enn det som tillatelsen omfatter. Dersom det er behov for å ta imot andre avfallstyper skal dette omsøkes særskilt*».

Silslam og kompost

I årsrapporten for Prestmoen rapporterer kommunen at det i 2020 ble transportert ca. 25 tonn silslam fra Monserud til Prestmoen og lagret der. Dette silslammet var ikke hygenisert slik Statsforvalteren forstår. Mottak av slam som ikke er hygenisert omfattes ikke av tillatelsen, og er et

avvik fra denne. Kommunen har kun tillatelse til å ta imot avvannet, stabilisert og hygenisert avløpsslam til Prestmoen. Kommunen begrunner mottak av silslammet med blant annet utfordrende oppstart av nytt renseanlegg på Monserud.

Videre opplyser Ringerike kommune at Grønn vekst har fått tildelt et oppdrag fra kommunen til å behandle silslam og kompost på Prestmoen. Grønn Vekst har estimert det totale volumet for kompostering til 100 tonn slam/kompost. Hygieneprøver av komposten planlegges i mai 2021. Kompost ligger fysisk adskilt fra andre masser på inne på Prestmoen slamlager. Prestmoen har ikke tillatelse til denne behandlingen.

Disponering og lagring

Basert på egenkontrollrapportens pkt. 4.2 *Disponering og lagring*, registrerer vi at det ikke har blitt levert eller disponert ferdigbehandlet avløpsslam fra Prestmoen.

Vi gjør oppmerksom på at bruksområdet for ferdigbehandlet avløpsslam skal registreres ved levering av slammet. Forholdet mellom bruksområder og kvalitetsklasser er definert i gjødselvereforskriften § 27. Kvalitetsklasser og bruksområder. Avfallsforskriften kapittel 9 om deponering av avfall gjelder for avfall som blir lagret mer enn tre år før avfallet går til gjenvinning. Ifølge avfallsforskriften § 9-4 a) er det, med visse unntak, forbudt å deponere biologisk nedbrytbart avfall. Det betyr at maksimal tillatt oppholdstid for kommunalt avløpsslam i laguneanlegg ifølge avfallsforskriften kapittel 9 er ca. 4 år, inkludert avvanning.

Overvåking av sigevann og resipienter

Jf. krav i tillatelsen (punkt 7.1) skal resipienter overvåkes med regelmessig prøvetaking etter særskilt kontrollprogram. Statsforvalteren kan ikke se å ha mottatt overvåkingsdata i forbindelse med rapporteringen.

Konklusjon

Ringerike kommune har mangelfull rapportering for 2020.

Kommunen har flere avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret. Anlegget på Prestmoen har tatt i mot avløpsslam som ikke er hygenisert. Videre har kommunen satt i gang behandling av både *silslam* og *skjellsand* uten at Statsforvalteren har gitt tillatelse til dette. Anlegget har også tatt imot park- og hageavfall, noe som heller ikke omfattes av tillatelsen.

Overvåkingsdata i forbindelse med resipientovervåking er ikke lagt ved årsrapporteringen. Der anleggene har rapporteringskrav til Statsforvalteren i sine tillatelser som ikke dekkes av skjema i Altinn må disse rapportene legges ved som vedlegg. Hvert anlegg må derfor sjekke hvilke rapporteringskrav som gjelder for sin virksomhet. Dette *vedlegget* kan være forhold som dere har krav til å rapportere iht. tillatelsen og som dere ikke har anledning til å synliggjøre ved å kun rapportere via Altinn. Rapportering av resipientovervåking er et eksempel. Statsforvalteren forventer fullstendig rapportering neste år.

Registrerte data i Altinn og innsendte årsrapporter samt avklarende e-post, er videre ikke tilstrekkelig til å kunne slå fast om anlegget på Prestmoen er innenfor rammekravet i forhold til mengder mottatt til anlegget.

Statsforvalteren ber om en redegjørelse fra Ringerike kommune knyttet til ovenstående avvik, frist settes til 1.juli.2021. Avvikene vil videre bli fulgt opp med tilsyn. Vi tar med dette egenkontrollrapportene for 2020 til etterretning.

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Irene Tronrud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent